

A Fővárosi Ítéltábla a dr. **pártfogó ügyvéd neve** ügyvéd (**pártfogó ügyvéd címe** által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a **I. r. alperesi jogtanácsos neve** által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és a **II. r. alperesi jogtanácsos neve** jogtanácsos által képviselt Igazságügyi Szakértő és Kutató Intézetek (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2013. január 22. napján meghozott - 2013. február 27. napján meghozott 23.P.26.123/2010/27. sorszámú végzéssel kijavított - 23.P.26.123/2010/26. számú ítélete ellen a felperes részéről 37. sorszámon előterjesztett és 41. sorszámon indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek személyenként 5.000 (ötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam, míg a pártfogó ügyvéd díját a teljes egészében pervesztes felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében kérte, hogy az elsőfokú bíróság kötelezze az alpereseket személyenként 50%-os arányban elsődlegesen vagyoni kártérítés címén 7.229.420,80 forint és járulékai, másodlagosan 3.000.000 forint „jogsérelmi díj” megfizetésére.

Az alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a 27. számú végzéssel kijavított ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alpereseknek 22.130-22.130 forint perköltséget, a le nem rótt 53.100 forint eljárási illetékről pedig úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli. Ítéletének indokolásában idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. § (1) bekezdését és a 349. § (1) bekezdését, valamint az 1997. évi LXXXI. törvénynek (a továbbiakban: Tv.) az I. rendű alperes államigazgatási határozatának meghozatalakor hatályos 23. § (1) bekezdését azzal, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 164. § (1) bekezdése értelmében a felperes kötelezettsége annak a tényállításának a bizonyítása, hogy az I. rendű alperes államigazgatási jogkörben eljárva jogellenes magatartásával a felperesnek a kereseti követelése szerint meghatározott összegű kárt okozta.

Nem volt vitás tény, hogy az I. rendű alperes államigazgatási jogkörben járt el, és az sem, hogy az I. rendű alperes jogelődje hozta a felperes által előterjesztett rokkantsági nyugdíj megállapítására irányuló kérelmet elutasító határozatot, majd az ellene benyújtott fellebbezés folytán a másodfokú határozatot a Fővárosi és Pest Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság igazgatója hozta. A Tv. 72. § (1) bekezdése alapján a rehabilitációs szakértői szerv szakvéleményéhez az első- és másodfokú hatóság kötve volt. Miután az orvosszakértői vélemények 40 és 50%-os munkaképesség-csökkenést állapítottak meg, a Tv. 23. § a) pontjában előírt feltétel nem állt fenn. Jogellenes magatartás hiányában a Ptk. 349. § (1) bekezdésére alapított kereset megalapozatlan.

A per tárgyát képező időszakban nem volt olyan jogszabályi rendelkezés, amely szerint az I. rendű alperes köteles lett volna a csökkent munkaképességű személyek munkáltatójánál a dolgozó felmentését, átsorolását kezdeményezni. A megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról és szociális ellátásáról szóló 8/1983. (VI. 29.) EüM-PM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. és 4. §-a e körben munkáltatói feladatokat ír elő, így az I. rendű alperes ebben az értelemben sem tanúsított jogellenes magatartást. Az I. rendű alperesnek nem volt olyan kötelezettsége, hogy meg kellett volna keresnie az ETT felülvizsgálati szakvéleményének megszületését követően a felperes üzemorvosát, és nem neki kellett volna előterjesztenie ilyen tartalmú igényt. Ilyen kötelezettséget sem a törvény, sem egyéb jogszabály nem tartalmaz. Az I. rendű alperesnek a törvény 23. §-a alapján kellett eljárnia, és ki kellett derítenie azt, hogy a felperes munkaviszonyban áll-e. Ehhez igazodóan kereste meg az I. rendű alperes a felperes munkáltatóját, amelynek válaszából az derült ki, hogy a felperes munkaviszonya változatlanul fennállt, így a Tv. 23. § c) pontja szerinti feltétel hiányában szintén jogszerűen döntött a rokkantsági nyugdíjigény elutasításáról. Az ETT a 67%-os munkaképesség-csökkenés mértékét 2006. október 4-től 3 évre határozta meg, amely erre az időtartamra volt irányadó. A felperes idézésére pedig nem volt szükség, mivel nem részesült a nyugdíjbiztosító által megállapított és orvosi szakvéleményen alapuló ellátásban, aminek felülvizsgálata indokolt lehetett volna. Az I. rendű alperes tehát nem tanúsított jogellenes magatartást, így a felperest nem illeti meg a jogosultság vele szemben kártérítés követelésére. A II. rendű alperes a felperes egészségi állapotával összefüggésben két szakvéleményt készített a Fővárosi Munkaügyi Bíróság kirendelésére, és a felperes az előbbi szakvélemény elkészítését jelölte meg jogellenes alperesi magatartásként. A bíróság a szakvéleményt a bizonyítékok értékelésénél, majd döntésének meghozatalánál értékelte. Megalapozottságának, illetőleg hibáinak a Pp. 182. § (3) bekezdése szerinti vizsgálatára egyedül ebben a perben lett volna lehetőség. Az ETT kirendelését a felperes nem indítványozta, míg a szakértői intézet a 67%-os munkaképesség-csökkenést egy másik eljárásban terjesztette elő. A II. rendű alperes jogellenes magatartása ezért nem bizonyított, így a kereset vele szemben is megalapozatlan. Az alperesek jogellenes magatartásának hiányában a másodlagos kereseti kérelem is alaptalan.

A felperes az ítélet elleni fellebbezésében annak megváltoztatásával a kereset teljesítését kérte.

Állította, hogy az I. rendű alperes a magatartásával a Tv. 23. § (1) bekezdésében foglaltakat megszegte, és ezzel a felperesnek kárt okozott, így a Ptk. 339. § (1) bekezdését kell alkalmazni. Az elsőfokú bíróság tévedett a jogszabály értelmezésében, és a levont következtetése is téves, a bizonyítási eljárást pedig teljes körűen nem folytatta le. A II. rendű alperes jogsértése abban állapítható meg, hogy a felperes egészségi állapotára vonatkozó részletes előadást nem vette figyelembe, pedig határozottan nyilatkozott, hogy pszichiátriai kezelésben részesült. Mindhárom szakértő feladata az volt, hogy a felperes egészségi állapotára nyilatkozzon, meghatározva a munkaképesség-csökkenés mértékét, így nincs jelentősége, hogy melyik bírósági eljárásban készítették el a szakvéleményt.

Kiemelten hivatkozott a 2006. november 22-i szakvéleményre, amelyben 2006. október 4-től 67%-os III. csoportos rokkantként minősítették a felperest, újabb felülvizsgálata pedig 2009 októberében vált szükségessé. A felperest a bíróság a 6.M.1636/2005/34. számú ítéletében az új igény

érvényesítésének lehetőségéről, míg a Tv. 72. §-ában foglaltak alapján arról tájékoztatta, hogy igényét legkorábban 6 hónapra visszamenőlegesen lehet elbírálni. Ebből következően 2003. szeptember 15-től nem állapítható meg rokkantsági nyugdíjigény. Tény, hogy az I. rendű alperes jogelődje közigazgatási jogkörben járt el, a jogorvoslatot kimerítette, amely eredményre nem vezetett. Az is tény, hogy a Fővárosi Munkaügyi Bíróság mindkét peres eljárásban nyomatékosan felhívta a felperes figyelmét az új rokkantsági nyugdíjigény érvényesítésére. A felperes a szükséges szolgálati időt megszerezte, és az I. rendű alperes csak a Tv. első feltételét vizsgálta, azt a vagylagos feltételt nem, hogy keresete lényegesen kevesebb volt a megrokkulás előttinél.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy az I. rendű alperesnek nem kellett volna behívnia felülvizsgálatra a felperest, hisz ő maga rögzítette a határozatában, hogy a felülvizsgálat 3 év múlva esedékes. Ez egyértelműen az I. rendű alperes mulasztására és jogszabálysértő magatartására utal. Úgyszintén jogszabálysértő, hogy nem vizsgálta a felperesnek a munkáltatójánál fennálló keresményét, amely a minimum bér közelében volt, és lényegesen kevesebb volt a megrokkulás előtti kereseténél. Az I. rendű alperes ezzel a magatartással megszegte a Tv. 23. § (1) bekezdésében foglaltakat, és a felperesnek kárt okozott.

Megállapítható tehát a bekövetkezett kár, amelyet a felperes bizonyított. Az I. rendű alperes államigazgatási jogkörben járt el, eljárása már nem orvosolható, ezért a felperes kártérítési követelése vele szemben megalapozott. A szakértők mindkét esetben bírósági kirendelésre készítették el a szakértői véleményüket, de az orvosi dokumentáció vizsgálata során téves következtetést vontak le, és a felperes által előadottakat az egészségi állapotára vonatkozóan nem vették figyelembe. A felperes határozottan nyilatkozott, hogy 1969. óta pszichiátriai kezelésben részesül. Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem bizonyította a II. rendű alperes jogellenes magatartását. Mindezt a szakértői testület szakértői véleménye bizonyítja, mert a 67%-os munkaképesség-csökkenést ugyanazon orvosi adatok és a felperes személyes vizsgálata alapján véleményezték, mint a II. rendű alperes. Mindhárom szakértő feladata az volt, hogy a felperes egészségi állapotára nyilatkozzanak, ezért irreleváns, hogy melyik bírósági eljárásban készült a szakértői vélemény.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a másodfokú bíróság az ítéletet egészében bírálta felül.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont jogi következtetéseivel a másodfokú bíróság is túlnyomó részben egyetértett, ezért a felperes fellebbezése folytán az ítélet indokolását csupán az alábbiakkal egészíti ki, illetőleg pontosítja.

A felperes a 2011. október 27-én megtartott folytatólagos tárgyalási határnapon előadott nyilatkozatában a keresetét pontosítva az I. rendű alperessel szembeni kártérítési követelését az elsőfokú közigazgatási szerv eljárására alapította, ugyanakkor az I. rendű alperes a Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság mint elsőfokú közigazgatási szerv jogutódjaként lépett perbe (25. számú végzés). Nem volt vitás tény, hogy a felperes az elsőfokú határozatokkal szemben fellebbezéssel élt, azokat a másodfokú hatóság helybenhagyta, míg a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező munkaügyi bíróság a felperesnek a határozatok felülvizsgálata iránti keresetét elutasította.

A Ptk. 349. § (1) bekezdése és ennek alapján a 339. § (1) bekezdése alkalmazása szempontjából a kártérítés iránti követeléshez való jogot olyan magatartás keletkeztethet, amely okszerűen vezet a károsult vagyoni hátrányának bekövetkezéséhez, és ha nem a döntéstől független egyes eljárási cselekmények, vagy mulasztások, hanem maga a határozat végrehajtásra is alkalmas rendelkezése vezet az esetleges károsodáshoz, a kárt az a szervezet okozhatja, amely a végrehajthatóság alapjául szolgáló jogerős döntést meghozta.

A felperes fellebbezései folytán eljáró másodfokú közigazgatási hatóság hozta meg azt a jogerős döntést, amelyből a felperes állítása szerint vagyoni hátránya keletkezett, ezért ha ezzel kapcsolatosan kár érte, az csakis a jogerős és végrehajtható másodfokú határozat meghozatalával állhat okozati összefüggésben. Ebből következik, hogy a felperes esetleges vagyoni hátránya és az elsőfokú határozat közötti okozati összefüggés hiányában a felperest az I. rendű alperessel szemben nem illeti meg a jogosultság a határozatokban foglalt döntések miatt kártérítés követelésére.

Mindezek mellett az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Tv. 72. §-ában foglaltak figyelembevételével az I. rendű alperes jogelődje nem tanúsíthatott jogellenes magatartást, mert a Tv. 72. §-ának a perben irányadó rendelkezései szerint a nyugellátással kapcsolatban a rokkantságot jogszabályban meghatározott orvosszakértői szervek állapítják meg, és a megállapításhoz az eljáró hatóság kötve van. Nem alapos a felperes keresete az I. rendű alperessel szemben azért sem, mert a felperes a határozatok bírósági felülvizsgálata iránt pert indított, azonban a bíróság a perben szolgáltatott bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes jogelődje a sérelmezett határozatok meghozatalánál nem követett el jogszabálysértést. A felperes által állított további jogsértések tekintetében pedig az elsőfokú bíróság a Tv. és a 8/1983. (VI. 29.) EüM-PM rendelet szabályainak megfelelő alkalmazásával és értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy az I. rendű alperes jogelődje nem valósított meg olyan jogszabálysértést, amellyel okozati összefüggésben a felperest megilletné a jogosultság kártérítés követelésére.

A II. rendű alperessel szemben indított kereset tekintetében a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért az elsőfokú ítélet indokaival, ezért azokra a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint csupán visszautal.

A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - annak túlnyomó részben helyes indokai alapján - a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperesek jogtanácsosi munkadíjban felmerült másodfokú perköltségét megfizetni, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésében foglalt összeghez képest a (6) bekezdés alapján a kifejtett tevékenységgel arányosan mérsékelte. A felperes személyes költségmentessége folytán a másodfokú eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli, míg a pártfogó ügyvéd munkadíjáról szóló rendelkezés a Pp. 87. § (3) bekezdésén alapul.

, 2015. február 17.

. Hóbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit s.k.
előadó bírő

Egriné dr. Salamon Emma s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: